

Број: I-ОП-1-349/14
Дана: 9. децембра 2014.
Нови Сад

ОПШТИНА ИРИГ
ОПШТИНСКА УПРАВА

Војводе Путника 1
Ириг

На основу утврђеног чињеничног стања по завршетку истраге у поступку покренутом по притужби С. Т. из Новог Сада, у складу са чланом 42 Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинском заштитнику грађана - омбудсману ("Службени лист АП Војводине" број 37/2014), Општинској управи Општине Ириг упућује се

ПРЕПОРУКА

Комунални инспектор Општине Ириг поступиће сагласно законом утврђеним правима и дужностима и у складу са овлашћењима прописаним општим актима, предузети одговарајуће мере како би Јавно предузеће „Комуналац“ Ириг извршило законску обавезу омогућавања несметаног обављања дужности комуналног инспектора, у циљу спровођења инспекцијског надзора над радом овог јавног предузећа, претходно покренутог по службеној дужности на основу пријаве грађана од 18. децембра 2013. године, на целисходан и ефикасан начин.

Образложење

Покрајинском заштитнику грађана обратио се С. Т. из Новог Сада, у име свог оца С. Т. и других становника улице Г..... у Врднику, притужбом од 1. јула 2014. године у којој се жали на рад Јавног предузећа „Комуналац“ из Ирига, због уклањања зеленог појаса – сече дрвећа поред гробља у насељу Витезић у Врднику, односно комуналне инспекције Општине Ириг, због непоступања по мерама чије је потребе предузимања утврдио надлежни инспектор по извршеном

инспекцијском надзору. У притужби наводи да су се становници горе наведеног подручја, по сазнању о уклањању зеленог појаса, писменим путем обраћали поменутом јавном предузећу и органу општинске управе, у којем су истицали протест због сече стабала и захтевали враћање посеченог подручја у пређашње стање. У прилогу притужбе достављене су копије захтева упућених јавном предузећу, односно комуналној инспекцији, од 18. децембра 2013. године, 08. и 15. јануара, 24. априла, 26. маја и 24. јуна 2014. године, те записник о инспекцијском прегледу од 18. децембра 2013. године, службену белешку комуналног инспектора бр. об-355-3/2014 од 09. јануара 2014. године, те захтев комуналног инспектора за доставу података упућен јавном предузећу, бр. об-355-3/1-2014 од 13. јануара 2014. године. Дана 23. јула 2014. године подносилац је доставио омбудсману допуну притужбе у виду поднеска у којем се наводи да је предмет пријаве и обраћања за поступање комуналној инспекцији био и захтев за иницирање санирања истицања воде из гробља, које за последицу има стварање мочварног баришта непријатног мириса, те разливања вода поред и ка кућама више породица, а затим низ пут Г..... улице ка низу кућа са обе стране ове улице. Уз поднесак приложена је фотодокументација изгледа посеченог зеленог појаса – шуме багрема око гробља и истицања воде из гробља. Даље се наводи да је три месеца након пријављене сече, почетком априла 2014. године, на исто место довежена машина којом је преоран преостали део шуме багрема око гробља, те да комунална инспекција није спровела поступак ни по пријави поновне сече шуме багрема, ни по пријави појави изворишта воде из гробља. Подносилац износи и да је сеча шуме багрема, која је наменски окруживала гробље, вршена без икаквог инвестиционог и текућег плана и програма одржавања гробља, односно без одобрене пројектотехничке документације која би садржала динамику и врсту радова којима би се испунио минимум инфраструктурних услова за сахрањивање и без спецификације средстава потребних за његову реализацију. Никакве мере и поред бројних ургенција, представки и молби нису предузете за заустављање и отклањање узрока истакања отпадних вода које теку из гробница. Гробље не поседује минимум хигијенско-техничких услова, објеката и уређаја на гробљу које служи за обављање погребних услуга као што су капела, чуварска кућица, јавни ве-це и јавна чесма.

У изјашњењу комуналне инспекције Општине Ириг, достављеном на захтев омбудсмана по допису органа локалне самоуправе број об-355-ш/2014 од 4. августа 2014. године, цитиране су релевантне одредбе општинских аката Општине Ириг којима је уређен начин обављања комуналне делатности, и то: члан 2. став 1 тачка 2. Одлуке о поверавању обављања комуналне делатности Јавном предузећу "Комуналац" Ириг („Сл. лист општина Срема, број 2/2013), којом је прописано да се поменутом предузећу поверава обављање делатности од општег интереса управљање гробљима и погребне услуге на територији Општине Ириг; члан 8. Одлуке о уређењу и одржавању гробља и сахрањивању на територији Општине Ириг („Сл. лист општина Срема, број 31/2013) по којем се уређивање и одржавање гробља обавља према годишњем Програму уређивања и одржавања гробља који

доноси предузеће, односно предузетник до 31. децембра текуће године за наредну годину уз претходну прибављену сагласност Општинског већа. Програм из става 1. овог члана нарочито садржи: врсту, обим и динамику радова, као и висину средстава потребних за његову реализацију. Предузеће, односно предузетник, дужно је да комуналној инспекцији достави план одржавања гробља по месецима, за текућу годину, најкасније у року од 10 дана од доношења Програма из става 1. овог члана. Ови послови морају бити усаглашени са утврђеним Програмом из става 1. овог члана. Дана 18. децембра 2013. године, радници Службе за инспекцијске послове И. Р. и И. Ч. сачинили су Записник о инспекцијском надзору у присуству С. Т., а 9. јануара 2014. године комунални инспектор Општинске управе Ириг, поступајући по захтеву С. Т., сачинио је Службену белешку која је достављена Јавном предузећу „Комуналац“ Ириг 14. јануара 2014. године. Дана 15. јануара 2014. године, директору Јавног предузећа „Комуналац“ достављен је захтев за доставу података бр. об-355-3/1-2014 од 13. јануара 2014. године. До дана достављања овог дописа Служби за инспекцијске послове Општинске управе Ириг није достављен ниједан податак по захтеву комуналног инспектора. У прилогу изјашњења достављене су фотокопије поменутог записника о инспекцијском прегледу, службене белешке уз доставницу као доказа о пријему писмена у јавном предузећу и захтева за доставу података.

У Службеној белешци комуналне инспекције бр. об-355-3/2014 од 9. јануара 2014. године, наводи се да је комунални инспектор Општинске управе Ириг, поступајући по захтеву С. Т. као пуномоћника грађана из улице Г..... у Врднику, утврдио да су наводи из захтева који се односе на сечу багрема код гробља Витезић тачни. Присутни С. Т. сагласио се да са директором ЈП „Комуналац“ Ириг утврди зелену линију на коју би било посађено растиње како би се на тај начин одвојили погледи на гробље. Грађани из Г.....е улице баве се туризмом, односно издавањем соба за госте. Сечом багрема отворен је поглед на гробље што није угодно за госте који су дошли у Врдник из здравствених или туристичких разлога. Комунални инспектор ће предузети следеће мере: 1. Утврдиће се да ли ЈП „Комуналац“ Ириг има пројекат и план и програм сахрањивања на гробљу Витезић; 2. Утврдиће се власништво на парцелама на којима се налази гробље Витезић; 3. Наложити израду плана озелењавања појаса испред гробља према кућама власника В., Т., В. и В.

Захтевом за доставу података, упућеном Јавном предузећу „Комуналац“ Ириг по допису комуналног инспектора бр. об-355-3/2014 од 9. јануара 2014. године, тражена је достава Програма уређивања и одржавања гробља на територији Општине Ириг за 2014. годину и списак радника овог јавног предузећа, који су дана 14. и 15. децембра 2013. године вршили сечу багрема на гробљу „Витезић“ у Врднику.

У допису број 76 од 10. септембра 2014. године, који је Јавно предузеће „Комуналац“ Ириг упутило омбудсману, наводи се да је јавно предузеће са својим радницима изложено мобингу С. Т., који је поднео кривичну пријаву против радника који су на јавној површини у складу са планом пословања и општинском одлуком о поверавању послова, изнад осталог, да управљају гробљима и јавним површинама, извршили сечу неколико стабала на јавној површини, у циљу санације долине гробља Витезић. Након геодетских снимања и утврђивања границе јавне површине утврђено је: да су радници радили на јавној површини; да је Т. узурпирао јавну површину и направио пут до своје викендице; да кућа – викендица нема грађевинску дозволу; да су комунални објекти (септичка јама) изграђени супротно закону о градњи и другим позитивним прописима из те области; да за гробље није утврђен престанак рада општинском одлуком, као што тврди Т.; да су радници радили у складу са планом рада и позитивним одлукама локалне самоуправе. Организован је састанак председника Скупштине Општине Ириг М. И., одборника из Врдника Ж. Л., директора јавног предузећа Р. Б. и С. Т., на којем су донети закључци и утврђене обавезе, изложени у писму упућеном Т., који исто није преузео. У допису се још наводи да ће садња гушћег растиња да С. Т. не гледа гробље по захтеву, бити извршена када се стекну услови садње по хортикултурним стандардима. Јавно предузеће је одлучило поднети кривичну пријаву против С. Т., због лажног пријављивања, а сваки радник и приватну тужбу против именованог за нанешену увреду и понижење. У закључку дописа наводи се да ће општински органи и инспекцијске службе поступити по закону према јавном предузећу и С. Т., за сваки прекршај. У прилогу дописа достављене су фотокопије поменутог писма са повратницом, извода из јавно доступне електронске евиденције катастра непокретности, рачуна за извршене геодетске услуге и геодетских снимака.

Омбудсман напомиње да од Јавног предузећа „Комуналац“ Ириг није тражио изјашњење у овом предмету, те као релевантне за поступак који води по притужби подносиоца, узима у обзир наводе из дописа јавног предузећа по којима су радници предузећа „извршили сечу неколико стабала на јавној површини, у циљу санације долине гробља Витезић, у складу са планом рада и позитивним одлукама локалне самоуправе“, те „да ће садња гушћег растиња бити извршена када се стекну услови садње по хортикултурним стандардима“. У вези са другим наводима, омбудсман напомиње да се чињеница поседовања грађевинске дозволе и постојања решења којим се одобрава градња помоћног објекта утврђује добијањем одговарајуће информације од стране органа управе надлежног за издавање грађевинске дозволе, односно решења, као и у поступку утврђивања чињеница по извршеном инспекцијском надзору грађевинског инспектора, који је овлашћен да утврђује да ли је градња извршена бесправно на јавној површини. Септичка јама представља помоћни објекат, а не комунални, којим се сагласно закону сматрају грађевински објекти са уређајима, инсталацијама и опремом, сама постројења, уређаји и инсталације и други објекти који служе за пружање комуналних услуга корисницима, као и уређено

грађевинско земљиште и добра у општој употреби која се користе за обављање комуналне делатности.

Уставом Републике Србије прописано је да општина, преко својих органа, у складу са законом уређује и обезбеђује обављање и развој комуналних делатности, те се стара о изградњи, реконструкцији, одржавању и коришћењу локалних путева и улица и других јавних објеката од општинског значаја. Општина, у складу са законом, прописује прекршаје за повреде општинских прописа.

Законом о комуналним делатностима ("Сл. гласник РС", бр. 88/2011) прописано је да вршилац комуналне делатности у обављању послова сарађује са полицијом, комуналном полицијом и комуналном инспекцијом у складу са законом. Сарадња обухвата нарочито: међусобно обавештавање, размену информација, размену података, пружање непосредне помоћи и предузимање заједничких мера и активности од значаја за обављање комуналне делатности (члан 23 став 3).

Надзор над радом вршилаца комуналне делатности врши јединица локалне самоуправе, а инспекцијски надзор над спровођењем прописа јединице локалне самоуправе донетих на основу овог закона врши јединица локалне самоуправе, преко комуналних инспектора (члан 32 став 2 и став 3).

Вршиоци комуналне делатности, као и друга правна и физичка лица дужни су да комуналном инспектору омогуће несметано обављање надзора, да му без одлагања ставе на увид и располагање потребну документацију и друге доказе и изјасне се о чињеницама које су од значаја за вршење надзора (члан 35).

Ако комунални инспектор приликом вршења надзора утврди да пропис није примењен или да је неправилно примењен, у року који не може бити дужи од 15 дана од дана извршеног надзора донеће решење о отклањању утврђене неправилности и одредиће рок за њено отклањање (члан 37 став 1).

Законом о државној управи ("Сл. гласник РС", бр. 20/92, 6/93 - одлука УСРС, 48/93, 53/93, 67/93, 48/94, 49/99 - др. закон, 79/2005 - др. закон, 101/2005 - др. закон и 87/2011 - др. закон) прописано је да ће се новчаном казном од 20.000 до 400.000 динара казнити за прекршај предузеће, установа или друго правно лице ако инспектору онемогући несметано вршење послова, ако не стави на увид потребна документа и предмете и не пружи другу тражену помоћ (члан 92 став 1).

Законом о комуналним делатностима прописано је да ће се новчаном казном од 50.000 до 150.000 динара казнити за прекршај одговорно лице у јединици локалне самоуправе уколико не поступи по решењу којим комунални инспектор наложи извршавање утврђених обавеза и предузимања мера за отклањање недостатака у обављању комуналне делатности. За исти прекршај одговорном

лицу у надлежном органу управе, односно у јединици локалне самоуправе, односно организацији која врши јавна овлашћења, може се уз изречену казну изрећи и заштитна мера забране вршења послова у трајању до једне године (члан 39).

Новчаном казном од 100.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршај правно лице ако не омогући комуналном инспектору несметано обављање надзора, односно преглед објеката, постројења и уређаја и пословних просторија ради прикупљања неопходних података, као и ако не поступи по решењу комуналног инспектора којим је наређено извршавање утврђених обавеза и предузимања мера за отклањање недостатака (члан 41).

За наведене прекршаје, као и ако комуналном инспектору не стави на увид и располагање потребну документацију и друге доказе и не изјасни се о чињеницама које су од значаја за вршење надзора, Одлуком о комуналној инспекцији Општине Ириг („Сл. лист општина Срема, број 31/2013) прописано је да ће се казнити за прекршај правно лице новчаном казном у износу од 50.000,00 до 1.000.000,00 динара, односно одговорно лице у правном лицу новчаном казном у износу од 2.500,00 до 75.000,00 динара (члан 16).

Одлуком о уређењу и одржавању гробља и сахрањивању на територији Општине Ириг („Сл. лист општина Срема, број 31/2013) прописано је да је Јавно предузеће „Комуналац“ Ириг дужно да комуналној инспекцији достави план одржавања гробља по месецима, за текућу годину, најкасније у року од 10 дана од доношења Програма уређивања и одржавања гробља, те да ови послови морају бити усаглашени са утврђеним програмом (члан 8 став 3). Ако предузеће не поступи по прописаној обавези казниће се за прекршај новчаном казном од 5.000,00 до 500.000,00 динара (члан 43 став 1). За исти прекршај казниће се новчаном казном од 2.500,00 до 25.000,00 динара одговорно лице у предузећу (члан 43 став 2).

Одлуком о комуналној инспекцији Општине Ириг прописано је да кад комунални инспектор оцени да је повредом прописа учињен прекршај, привредни преступ или кривично дело дужан је да без одлагања поднесе захтев за покретање прекршајног поступка, односно пријаву за учињени привредни преступ или кривично дело (члан 6).

Налог комуналног инспектора даје се у форми решења где се утврђује рок за отклањање утврђених недостатака и неправилности. Решење се обавезно доставља предузећу, односно установи и другој организацији, односно грађанима над чијим је пословањем, односно поступањем извршен инспекцијски надзор. Правна лица, установе и друге организације, односно грађани писменим путем обавештавају комуналног инспектора о предузетим мерама наложеним у решењу, у року од 8 (осам) дана од дана истека рока из решења. Након истека

рока за извршење наложене, односно наређене мере, комунални инспектор, врши контролни инспекцијски преглед о чему сачињава записник (члан 8).

Ако у вршењу инспекцијског надзора комунални инспектор утврди повреду прописа чију примену контролише друга инспекција, државни орган и организација, дужан је да их обавести ради предузимања мера из њихове надлежности (члан 13 став 3).

Сагласно горе наведеном чињеничном стању и цитираним одредбама релевантних прописа, омбудсман је утврдио да Јавно предузеће „Комуналац“ Ириг није поступило по захтеву комуналног инспектора за доставу података бр. об-355-3/1-2014 од 13. јануара 2014. године, те је тако онемогућило инспектора да несметано обави надзор, супротно законом изричито утврђеној дужности, а комунални инспектор није предузео одговарајуће радње, сагласно законским правима и дужностима, како би спровео започети инспекцијски надзор.

Општинска управа Општине Ириг обавестиће Покрајинског заштитника грађана о предузетим мерама, у року од 15 дана од дана добијања ове препоруке.

С поштовањем,

**ЗАМЕНИЦА ПОКРАЈИНСКОГ
ОМБУДСМАНА**

Ева Вукашиновић